

Muziejuje vėl poška staklės

Laima STONKUVIENĖ

Kretingos muziejaus Tradicinių amatų centre praėjusių savaitę prasidėjo audimo mokymai „Poška staklės naujoj gryčioj“, kurios tikslas – gaivinti ir skatinti susidomėjimą audimo amatu Kretingos krašte. Iki gruodžio vidurio šešiolika įvairaus amžiaus moterų susipažins su turtingomis Žemaitijos regiono audimo tradicijomis, mokysis apmesti rankines stakles, išausti tradicinių raštų audinius.

Skatina domėtis audimo amatu

Projektą pristačiusi Kretingos muziejaus Informacijos ir edukacijos skyriaus vedėja Jurgita Paulauskienė priminė, kad su senaisiais amatais susijusias edukacines programas Skyriaus specialistės rengia ir jų vykdymą Tradicinių amatų centre koordinuoja nuo 2013 metų. Šiuo metu jau parengtos duonos kepimo, saldainių gamybos, keramikos, pynimo iš šiaudų bei vytelių, mūlo gamybos, vėlimo iš vilnos programos. 2017 m. Amatų centre vyko daugiau nei 300 edukacinių užsiėmimų, kuriuose dalyvavo apie 8400 vaikų ir suaugusiųjų iš Lietuvos ir užsienio.

„Audimas – viena seniausių lietuvių liaudies meno šakų, apimanti audinių, aprangos, buitinės reikmės puošmenų – lovatiesių, rankšluosčių, takų, juostų ir kt. – gamybą audimo staklėmis. Kažkada audimas buvo vienas reikšmingiausių moterų darbų, reikalaujantis didelio kruopštumo. Šiandien audimas kaip kasdienybės dalis nebeįsivaizduojamas, nes, norint austi, tam reikia paskirti itin daug laiko ir turėti itin daug kantrybės. Šio amato puoselėtojų vis mažėja, audžia tik tautodailininkai arba stiprų ryšį su tradicijomis išlaikę žmonės, o amatininkiškas audi-

Audimo paslapčių 16 įvairaus amžiaus moterų, kaip ir pernai, mokys tautodailininkė Ingrida Šilgalytė.

mas po truputį nyksta, su juo – ir dalis mūsų kultūros. Kretingos rajone žmonių, mokančių austi staklėmis, likę vienetai, o mokančių apmesti stakles audeklams – tik dvi moterys. Viena iš jų – tautodailininkė Ingrida Šilgalytė, kuriai 2011 metais įteiktas Kretingos rajono mero

apdovanojimas už audimo amato puoselėjimą. Ingrida audimo paslaptimis su mokymų „Poška staklės naujoj gryčioj“ dalyvėmis dalinsis ir šiemet“, – kalbėjo J. Paulauskienė.

Projektas tęsiamas

Ji pasidžiaugė, kad pernai

pirmą kartą įgyvendintas projektas sulaukė itin didelio susidomėjimo. Prie prieš dvejus metus muziejaus įsigytų staklių taip pat sėdo 16 moterų, norėjusių išmokti austi. Galimybė įsigyti stakles iš projektinių lėšų atsirado muziejui įgyvendinant ES projek-

to „Tradicionių amatų centro plėtra“ antrą etapą. Stakles pagamino salantiškis tautodailininkas Aliozyzas Pocius, jos iki pernai stovėjo nenaudojamos. Audėjų staklės sulaukė muziejui parengus projektą pagal Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi bei Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone programos, kurias finansavo Kretingos rajono savivaldybė. „Labai džiaugiamės, kad į audimo kursus atėjo ir dalis tų pačių moterų, kurios mokymuose dalyvavo ir pernai, vadinas, užsiėmimai buvo įdomūs ir naudingi. Smagu, kad audimas šiemet sudomino daugiau jaunų moterų. Vienos dalyvės mokysis sudėtingesnių audimo technikų, o pradėdamos susipažins su audimo staklių sudėtinėmis dalimis, sužinos, kaip reikia paruošti stakles darbui, išmoks apmesti stakles ir austi audinius, derinti siūlų spalvas, išgauti raštus. Kiekviena dalyvė turės galimybę ne tik prisėsti prie staklių, bet ir išaus po vieną 0,6 m pločio, 2 m ilgio skirtingų raštų audinį iš vilnonių siūlų“, – sakė J. Paulauskienė.

Audimo mokymai Tradicinių amatų centre vyks iki gruodžio vidurio. Tada muziejaus etnografijos ekspozicijoje „Saulės ratu“ bus surengta dalyvių darbų paroda.